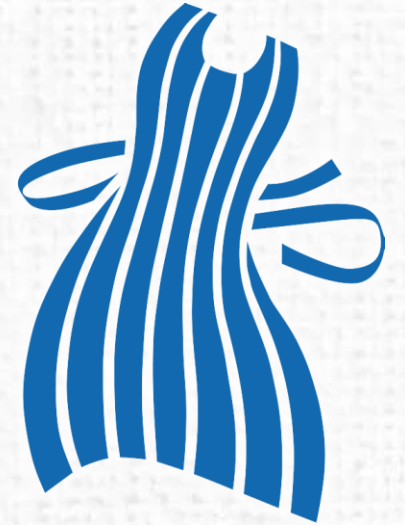

Martat

Etiopian kynnyksellä

Vammaisten naisten oikeuksien ja toimeentulon
edistäminen Kynnyksen ja Marttaliiton
hankkeessa, Marttaliitto 2017

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta vammainen?

Millaisia lähestymistapoja meillä on vammaisuuteen?

- Miten vammaisuus määritellään?
- Mikä on vammaisen ihmisen rooli yhteiskunnassa ja oman elämänsä päätöksentekijänä?
- Miten ongelmakohtia pyritään ratkaisemaan?
- Nämä kysymykset näyttävät erilaisilta riippuen siitä, katsotaanko niitä lääketieteen, hyväntekeväisyyden, yhteiskunnan palveluiden vai vammaisten ihmisoikeuksien näkökulmista.

Neljä suhtautumistapaa vammaisuuteen

	Lääketieteellinen malli	Hyväntekeväisyys malli	Sosiaalinen malli	Oikeusperustainen malli
Keskeinen ajattelutapa	Vammaisuus on fyysinen, aisteihin liittyvä tai psyykkinen vajavaisuus.	Vammainen on avuton uhri joka tarvitsee hoivaa ja suojelua.	Vammaisuus syntyy ympäristön ja tietyn vajavaisuuden risteyskohdassa.	Vammaisuus on yksi inhimillisen kulttuurin ominaisuus.
Vammaisen ihmisen rooli	Potilas, asiakas	Säälin kohde	Kuluttaja, asiantuntija	Oikeudenomistaja
Miten vammaisuuteen liittyviä asioita ratkotaan	Ratkaisu löytyy lääkäriltä tai muulta ammattilaiselta.	Ympäröivän yhteisön hyväntahtoisuus takaa huolenpidon.	Poistetaan ympäristön ja yhteiskunnan asettamia rajoituksia.	Toteutetaan palveluita ja päätöksiä, jotka ottavat huomioon vammaisten tasavertaiset oikeudet.

Mitä on oikeusperustaisuus?

- Kaikkein haavoittuvimpien näkökulma nousee esiin.
- Vammaiset osallistuvat itse päätöksentekoon.
- Vammaisten omat järjestöt.
- Vammaiset ovat toimijoita ja asiantuntijoita. Ei vain ”vammaisasioissa”, vaan kaikessa, missä haluavat olla mukana.
- ”Älkää hoidelko asioitamme ilman meitä itseämme.” ”Nothing about us without us.”

Vammaiset kehitysmaissa

- Kehitysmaissa on noin 800 miljoonaa vammaista ihmistä.
- Erityisiä haasteita:
 - Köyhyys
 - Yhteiskunnallinen stigma: häpeä, leimautuminen, väärät käsitykset vammaisuuden syistä
 - Ei opintoja, lukutaidottomuus
 - Työttömyys
 - Ympäristön esteet: rakennetun ympäristön ja vuorovaikutuksen esteellisyys
- Vammaiset naiset ovat kaksinkertaisesti syrjitty vähemmistö.

Kehitysmaiden vammaiset naiset

- Yhteiskunta ja perhe syrjivinä tahoina
- Naiset pidetään usein kotona, erityksissä yhteiskunnasta.
- Miehiä harvemmin mahdollisuus opiskella, tehdä palkkatyötä, saada apuvälineitä.
- Nähdään vähempiarvoisina kuin miehet.
- Monin tavoin riippuvaisia perheidensä avusta.
- Väkivallan uhreja 2-4 kertaa useammin kuin vammattomat tytöt ja naiset.
- Usein heikko itsetunto ja puutteelliset tiedot oikeuksista.
- Vammaisjärjestöt ovat usein miesten johtamia, eivät aja aktiivisesti naisten oikeuksia.

Vammaiset naiset ja kotitalous

- Monet vammaisista naisista asuvat lapsuuden perheissään ja sukulaisten luona.
- Osa joutuu tekemään raskaita kotitöitä, osa ei ole oppinut kotona tekemään töitä itse.
- Vammaisilla naisilla on korkea riski tulla hyväksikäytetyksi tai jäädä ilman huomiota ja koulutusta.
- Yksilölliset tilanteet vaihtelevat paljon, osalla naisista on omia lapsia joista he huolehtivat itse.
- Kotitaloustaidot voivat parhaimmillaan olla myös väylä omatoimisuuteen ja omaan palkkatyöhön tai yrittäjyyteen.

Etiopia

- 100 miljoonaa asukasta, Afrikan toiseksi väkirikkain maa.
- Kuuluu vähiten kehittyneisiin (LLDC-) maihin.
- Etiopialla on oma ajanlasku ja kello.
- Etioopian oma vahva ruokakulttuuri pohjaa teff-viljasta leivottuun happamaan *injera*-leipään ja sen kanssa syötäviin kasvis- ja lihakastikkeisiin. Ruokakulttuuri on maailmalla tunnetumpi kuin afrikkalainen ruoka keskimäärin.
- Kahvi on kotoisin Etiopiasta ja etiopialainen kahvi on hyvin laadukasta. Kahvi tarjoillaan kahviseremoniassa.

EWDNA

- **Ethiopian Women with Disabilities National Association**
- Yhdistys on tarkoitettu eri vammaaryhmiin kuuluville naisille Addis Abebassa.
- Mukana sokeita, kuuroja, liikunta- ja kehitysvammaisia naisia.
- Vähän yli tuhat jäsentä Addis Abeban alueella, sisaryhdistyksiä viidessä isommassa kaupungissa.
- Yhteistyössä suomalaisen vammaisjärjestön Kynnyksen kanssa jo yli 10 vuotta.
- Vahvistaa vammaisten naisten itsetuntoa ja hyvinvointia sekä johtamistaitoja.
- Tarjoaa vammaisille naisille mahdollisuuksia toimeentuloon.
- Valtavirtaistaa vammaisten naisten oikeuksien toteutumista kaikilla yhteiskunnan alueilla.

Kynnys

- Suomalainen vammaisten ihmisten ihmisoikeusjärjestö.
- Asiantuntija vammaisuuteen liittyvissä kysymyksissä.
- Työskentelee vammaisten yhdenvertaisten oikeuksien toteutumiseksi.
- Tukee vammaisia henkilöitä toimimaan oikeuksiensa puolesta.
- Pyrkii saamaan vammaisten tarpeet kuuluviin päätöksenteossa Suomessa ja maailmalla.
- Toteuttaa kehitysyhteistyötä Etiopiassa ja Keski-Aasiassa.
- Tukenut myös marttajärjestöä pyrkimyksissämme esteettömiin palveluihin.

Martat Ethiopian kynnyksellä

- Marttaliitto tukee vuosina 2016-2018 EWDNAn toimintaa ja tarjoaa kotitaloustyöpajojen mallia järjestön käyttöön. Hanke on yhteinen Kynnyksen kanssa.
- Vahvistamme arjen taitoja ja rohkaisemme hakemaan myös ammatilliseen koulutukseen.
- Marraskuussa 2016 järjestettiin ensimmäiset työpajat 26 naiselle.
- Päivän mittaisissa koulutuksissa opittiin ravitsemusta, hygieniaa ja käytännön ruuanvalmistusta.
- Tärkeitä asioita ovat mm. vitamiinien ja jodin saanti, käsihygienia ruuanvalmistuksessa, ruokien oikea säilytys.
- Osa oppilaista teki injeraa tai leikkasi kanan osiin perinteiseen tapaan ensimmäistä kertaa elämässään.

Yhdessä

- Työ jatkuu, tule mukaan, lahjoita!
- Ota käyttöön marttailtaan ja muuhun viestintään Etiopian kynnyksellä - ruokakurssiaineisto.
- Kysy lisää oman piirisi kansainvälisen toiminnan martoilta. Yhteistiedot piiristä.
- VINKKI: Onko paikkakunnallasi Kynnyksen toimintaryhmää tai muuta vammaisten yhdistystä, jonka kanssa ruokakurssin ja tietoisuuden voi järjestää yhteistyössä?
- Keräystili Danske Bank FI15 8000 1570 4855 90 /viite 2066
- Keräyslupa Poliisihallitus RA/2017/741. Voimassa 2.8.2017-1.8.2019 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Lupa myönnetty 27.7.2017.
- Lisätiedot: terhi.lindqvist@martat.fi
- Kiitos, kun olet mukana!